

T. 33 - Wizyta w ojczystych stronach

Łk 4:16 – 4:30

^{4:16} **I** przyszedł **do Nazary**,^[1] gdzie się wychował.

I wszedł wedle zwyczaju swego w dzień szabatu

do synagogi;

i powstał aby odczytać.

^{4:17} I podano mu zwój

proroka Izajasza;

i rozwinąwszy zwój,

znalazł miejsce,

gdzie było napisane:

^{4:18} "Duch Pana nade mną,

stąd namaścił mnie,

[abym] zwiastował dobrą nowinę ubogim.

Wysłał mnie, [abym]

{uzdrowił skruszonych w sercu}^[2]

ogłosił jeńcom uwolnienie,

i ślepym przejrzenie,

odesłał ciemiężonych

uwolnionymi;

^{4:19} [abym] ogłosił

rok Pana poważany".

^[1] *Ναζαρά* ("Nazara") – zgodnie z *κ*, *B**, (*A*), *Ξ*, (33), *pc*, *it* (*e*), *sa*^(mss), *Orygenes*; *Ναζαρέθ* ("Nazareth") – *W*, *1*, *pc*; *Ναζαρέτ* ("Nazaret") – *B*^{C2}, *L*, 579, 892, 1241, 2542, *al*; *τὴν Ναζαρέτ* ("Nazaret") – *K*, 565, 1424, *Byz*; *τὴν Ναζαρέθ* ("Nazareth") – *Γ*, *Ψ*, *f*13, *pm*; *τὴν Ναζαράθ* ("Nazareth") – *A*, *Θ*, 0102, *pc*; tylko w tych dwóch miejscach (Łk 4:16, Mt 4:13) pojawia się nazwa Nazara zamiast Nazaret / Nazareth; por. Mt 4:13 I opuściwszy Nazare...

^[2] *ιάσασθαι τοὺς συντετριμμένους τὴν καρδίαν* - wariant bizantyński *A*, *Δ*, *Θ*, *Ψ*, 0102, *f*1, 157, 579^{ms}, 892^{ms}, 1241, *Byz*, *f*, v^g^{mss}, *Sy-P*, *Sy-H*, *Sy-Pal*, *bo*^{mss}, *Ireneusz*^{Lat} w oparciu o Iz 61:1

= Mk 6:1 – 6:6

^{6:1} **I**

wyszedł **stamtąd**.

I przychodzi **do ojczyzny swej**.

I podążają za nim uczniowie jego.

^{6:2} **I**

gdy nastął **szabat**,

zaczął nauczać

w synagodze.

= Mt 13:53 – 13:58

^{13:53} **I** zdarzyło się, że gdy dokończył Jezus przypowieści tych, przeniósł się **stamtąd**.

^{13:54} **I** przyszedłszy **do ojczyzny**^[1] **swej**,

nauczał ich

w synagodze ich,

^[1] wariant mniejszościowy: *Ἀντιπατρίδα* ("Antypatrydy") – *κ**; por. Dz 23:31

T. 33 - Wizyta w ojczystych stronach

Łk 4:16 – 4:30

^{4:16} **Καὶ** ἦλθεν εἰς **Ναζαρά**, οὗ ἦν τεθραμμένος,

καὶ εἰσῆλθεν κατὰ τὸ εἰωθὸς αὐτῷ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων

εἰς τὴν συναγωγὴν

καὶ ἀνέστη ἀναγνῶναι.

^{4:17} καὶ ἐπεδόθη αὐτῷ βιβλίον τοῦ προφήτου Ἡσαΐου

καὶ ἀναπτύξας τὸ βιβλίον εὗρεν {τὸν} τόπον

οὗ ἦν γεγραμμένον·

^{4:18} πνεῦμα κυρίου ἐπ' ἐμὲ

οὗ εἶνεκεν ἔχρισεν με

εὐαγγελίσασθαι

πτωχοῖς,

ἀπέσταλκεν με,

{ιάσασθαι τοὺς συντετριμμένους

τὴν καρδίαν}

κηρύξαι αἰχμαλώτοις ἄφρασιν

καὶ τυφλοῖς ἀνάβλεψιν,

ἀποστεῖλαι τεθραυσμένους

ἐν ἀφέσει,

^{4:19} κηρύξαι

ἐνιαυτὸν κυρίου δεκτὸν.

= Mk 6:1 – 6:6

^{6:1} **Καὶ**

ἔξῆλθεν ἐκεῖθεν

καὶ ἔρχεται εἰς **τὴν πατρίδα αὐτοῦ**,

καὶ ἀκολουθοῦσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

^{6:2} **καὶ**

γενομένου σαββάτου

ἤρξατο διδάσκειν

ἐν τῇ συναγωγῇ.

= Mt 13:53 – 13:58

^{13:53} **Καὶ** ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς τὰς παραβολὰς ταύτας, μετήρεν ἐκεῖθεν.

^{13:54} **καὶ** ἔλθων εἰς **τὴν πατρίδα αὐτοῦ**

ἐδίδασκεν αὐτοὺς

ἐν τῇ συναγωγῇ αὐτῶν,

<p>4:20 I zwinąwszy zwój, oddawszy służbę, usiadł; i oczy wszystkich w synagodze były wpatrzone w niego.</p> <p>4:21 Zaczął zaś mówić do nich, że: "Dziś wypełniło się Pismo to w uszach waszych".</p> <p>4:22 I wszyscy przyświadczali mu, i dziwili się słowom łaski, które wychodziły z ust jego, i mówili:</p> <p>"Czyż synem nie jest ten Jozefa?"</p> <p>4:23 I rzekł do nich: "Zapewne rzekniecie mi podobieństwo takie: Lekarzu, ulecz siebie samego. Jak wiele słyszeliśmy, co się stało w Kefar Nahum ^[3], uczyń i tutaj, w ojczyźnie twej".</p> <p>4:24 Rzekł zaś: "Amen powiadam wam, że żaden prorok poważany ^[4] nie jest w swej ojczyźnie.</p> <p>^[3] zstąpienie do Kefar Nahum nastąpi dopiero w Łk 4:31 ^[4] por. Łk 4:19</p>	<p>I [[tychże]] wielu słuchaczy zdumiewało się</p> <p>mówiąc: "Skądże mu to? I co to za mądrość dana mu? I moce takie, poprzez ręce jego dziejące się?"</p> <p>6:3 Czyż ten nie jest rzemieślnikiem, synem Marii i bratem Jakuba, i Joze{sa}, ^[1] i Judy, i Szymona? I nie są siostry jego tutaj u nas?"</p> <p>I gorszyli się nim.</p> <p>6:4 I mówił im Jezus,</p> <p>= 6:1</p> <p>że: "Nie jest prorok pozbawiony czci, chyba że w swej ojczyźnie, i u swych krewnych i w swym domu".</p> <p>^[1] por. Mk 15:40 i 47; warianty: Ἰωσήτος ("Jozesa") – zgodnie z B, D, L, A, Θ, f13, 33, 565, 579, 700, pc², a, d, sa^{ms}, bo; bizantyński: Ἰωσή ("Jozy") – A, C, W, 0133, f1, 983, 22, 28, 157, 892, 1342, 1424, 2542, Byz, Sy, sa^{ms}; Ἰωσήφ ("Jozef") – s, pc¹⁵, it (aur, b, f, l, q, r¹, vg); Ἰωάννης ("Johan") – 860; pomija – 953, it (c, ff², i)</p>	<p>tak iż się zdumiewali oni,</p> <p>i mówią: "Skądże mu mądrość ta i moce?"</p> <p>13:55 Czyż ten nie jest rzemieślnika synem? Czyż matki jego nie zwą Mariam a braci jego: Jakub, i Joze{f}, ^[2] i Szymon i Juda? ^{13:56} I siostry jego, czyż wszystkie u nas nie są? Skądże więc mu to wszystko?" ^{13:57} I gorszyli się nim.</p> <p>Jezus zaś rzekł im:</p> <p>= 13:54</p> <p>"Nie jest prorok pozbawiony czci, chyba że w ojczyźnie, i w swym domu".</p> <p>^[2] por. Mt 27:56; warianty: Ἰωσήφ ("Jozef") – s^{c1}, B, C, N, Θ, f1, 33, 892, pc, it, Sy-S, Sy-C, Orygenes, mae-1, mae-2; Ἰωσής ("Jozes") – K, L, W, Δ, Π, 0106, 1582^{ms}, f13, 22, 372, 565, 1241, 2737, Byz², k, q^c, sa, Bazyli; Ἰωσή ("Joze" / "Jozą") – S^c, 118, 157, 700, 713, 1071, pc, bo; Ἰωάννης ("Johan") – s[*], D, M, U, X, Γ, 2, 28, 579, 1424, Byz², vg^{ms}</p>	<p>4:20 καὶ πτύξας τὸ βιβλίον ἀποδοὺς τῷ ὑπηρέτῃ ἐκάθισεν· καὶ πάντων οἱ ὀφθαλμοὶ ἐν τῇ συναγωγῇ ἦσαν ἀτενίζοντες αὐτῷ.</p> <p>4:21 ἤρξατο δὲ λέγειν πρὸς αὐτοὺς ὅτι σήμερον πεπλήρωται ἡ γραφή αὕτη ἐν τοῖς ὠσίν ὑμῶν.</p> <p>4:22 Καὶ πάντες ἐμαρτύρουν αὐτῷ καὶ ἐθαύμαζον ἐπὶ τοῖς λόγοις τῆς χάριτος τοῖς ἐκπορευομένοις ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ καὶ ἔλεγον·</p> <p>οὐχὶ υἱὸς ἐστὶν Ἰωσήφ οὗτος;</p> <p>4:23 καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς· πάντως ἐρεῖτε μοι τὴν παραβολὴν ταύτην· ἰατρεῖ, θεράπευσον σεαυτὸν· ὅσα ἠκούσαμεν γενόμενα εἰς τὴν Καφαρναοὺμ ποιήσον καὶ ὧδε ἐν τῇ πατρίδι σου.</p> <p>4:24 εἶπεν δέ· ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς προφήτης δεκτός ἐστιν ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ.</p>	<p>καὶ {οἱ} πολλοὶ ἀκούοντες ἐξεπλήσσοντο</p> <p>λέγοντες· πόθεν τούτω ταῦτα, καὶ τίς ἢ σοφία ἢ δοθεῖσα τούτω, καὶ αἱ δυνάμεις τοιαῦται διὰ τῶν χειρῶν αὐτοῦ γινόμεναι;</p> <p>6:3 οὐχ οὗτος ἐστὶν ὁ τέκτων, ὁ υἱὸς τῆς Μαρίας καὶ ἀδελφὸς Ἰακώβου καὶ Ἰωσή{τος} καὶ Ἰούδα καὶ Σίμωνος; καὶ οὐκ εἰσὶν αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ ὧδε πρὸς ἡμᾶς;</p> <p>καὶ ἐσκανδαλίζοντο ἐν αὐτῷ.</p> <p>6:4 καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς</p> <p>ὅτι οὐκ ἐστὶν προφήτης ἄτιμος εἰ μὴ ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ καὶ ἐν τοῖς συγγενέσιν αὐτοῦ καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ.</p>	<p>ὥστε ἐκπλήσσεσθαι αὐτοὺς</p> <p>καὶ λέγειν· πόθεν τούτω ἢ σοφία αὐτῆ καὶ αἱ δυνάμεις;</p> <p>13:55 οὐχ οὗτος ἐστὶν ὁ τοῦ τέκτονος υἱός; οὐχ ἡ μήτηρ αὐτοῦ λέγεται Μαρίαμ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ Ἰάκωβος καὶ Ἰωσή{φ} καὶ Σίμων καὶ Ἰούδας; ^{13:56} καὶ αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ οὐχὶ πᾶσαι πρὸς ἡμᾶς εἰσιν; πόθεν οὖν τούτω ταῦτα πάντα; ^{13:57} καὶ ἐσκανδαλίζοντο ἐν αὐτῷ.</p> <p>ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς·</p> <p>οὐκ ἐστὶν προφήτης ἄτιμος εἰ μὴ ἐν τῇ πατρίδι καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ.</p>
---	---	---	---	---	--

<p>4:25 Zaprawdę zaś powiadam wam: Wiele wdów było w dniach Eliasza w Izraelu, kiedy zamknięte było niebo {przez} ^[5] trzy lata i sześć miesięcy, jak nastał głód wielki na wszystkiej ziemi,</p> <p>4:26 i do żadnej z nich nie został posłany Eliasz, tylko do Sarepty Sydońskiej, ku kobiecie – wdowie.</p> <p>4:27 I wielu trędowatych było w Izraelu za Elizeusza, proroka, i żaden z nich [nie został] oczyszczony, tylko Naaman Syryjczyk".</p> <p>4:28 I zawrzeli wszyscy gniewem w synagodze, słysząc to.</p> <p>4:29 I powstawszy wyrzucili go poza miasto; i przyprowadzili go aż na szczyt góry, na której było miasto zbudowane ich, aby go strącić.</p> <p>4:30 On zaś przeszedłszy między nimi, oddalił się.</p> <p style="text-align: right;">= 8:1</p> <p>^[5] <i>pomija B, D, 1241, pc</i></p>	<p>6:5 I nie mógł tam uczynić żadnej mocy, tylko niektórych chorowitych, ^[2] wkładając na nich ręce, uleczył.</p> <p>6:6a I dziwił się z powodu ich niewiary.</p> <p>6:6b I obchodził wioski okoliczne, nauuczając.</p> <p style="text-align: right;">^[2] <i>dosl. niemocnych, niezdrowych</i></p>	<p>13:58 I nie uczynił tam mocy wielu</p> <p>z powodu ich niewiary.</p> <p style="text-align: center;">^(9:35a) I obchodził Jezus miasta wszystkie i wioski, nauuczając w synagogach ich ...)</p>	<p>4:25 ἐπ' ἀληθείας δὲ λέγω ὑμῖν, πολλαὶ χήραι ἦσαν ἐν ταῖς ἡμέραις Ἡλίου ἐν τῷ Ἰσραήλ, ὅτε ἐκλείσθη ὁ οὐρανὸς {ἐπὶ} ἔτη τρία καὶ μῆνας ἕξ, ὡς ἐγένετο λιμὸς μέγας ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν.</p> <p>4:26 καὶ πρὸς οὐδεμίαν αὐτῶν ἐπέμφθη Ἡλίας εἰ μὴ εἰς Σάρεπτα τῆς Σιδωνίας πρὸς γυναῖκα χήραν.</p> <p>4:27 καὶ πολλοὶ λεπροὶ ἦσαν ἐν τῷ Ἰσραήλ ἐπὶ Ἐλισαίου τοῦ προφήτου, καὶ οὐδεὶς αὐτῶν ἐκαθαρίσθη εἰ μὴ Ναυμᾶν ὁ Σύρος.</p> <p>4:28 καὶ ἐπλήσθησαν πάντες θυμοῦ ἐν τῇ συναγωγῇ ἀκούοντες ταῦτα</p> <p>4:29 καὶ ἀναστάντες ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω τῆς πόλεως καὶ ἤγαγον αὐτὸν ἕως ὄφρουσ τοῦ ὄρους ἐφ' οὗ ἡ πόλις ὠκοδόμητο αὐτῶν ὥστε κατακρημνίσαι αὐτόν·</p> <p>4:30 αὐτὸς δὲ διελθὼν διὰ μέσου αὐτῶν ἐπορεύετο.</p> <p style="text-align: right;">= 8:1</p>	<p>6:5 καὶ οὐκ ἐδύνατο ἐκεῖ ποιῆσαι οὐδεμίαν δύναμιν, εἰ μὴ ὀλίγοις ἀρρώστοις ἐπιθεῖς τὰς χεῖρας ἐθεράπευσεν.</p> <p>6:6a καὶ ἐθαύμαζεν διὰ τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν.</p> <p>6:6b Καὶ περιῆγεν τὰς κόμας κῶκλω διδάσκων.</p>	<p>13:58 καὶ οὐκ ἐποίησεν ἐκεῖ δυνάμεις πολλὰς</p> <p>διὰ τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν.</p> <p style="text-align: center;">^(9:35a) Καὶ περιῆγεν ὁ Ἰησοῦς τὰς πόλεις πάσας καὶ τὰς κόμας διδάσκων ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν ...)</p>
---	--	--	---	--	---